

Referat fra Møde 30. april 2024, kl. 10.00.

Mødested Vi mødes kl. 10.00 på **Vesterlund (lille P-plads ved gården på Sortemosevej 23, 5892**

Gudbjerg) og ser på Sortemosens fugleliv. Derefter kl. 11.00 lidt brunch hos Leif Bisschop-Larsen, Lakkendrupvej 36, 5892 Gudbjerg og møde.

I tilfælde af meget dårligt vejr starter vi hos Leif kl. 10. Kurt Due Johansen er inviteret til mødet og har sagt ja til at deltage.

Deltagere: Niels Andersen (NAN), Henrik Mørup-Petersen (HMØ), Kurt Due Johansen (KDJ), Leif Bisschop-Larsen (LBL), Mogens Ribo (MRP), Børge L Rasmussen, (BLR).

Fra DOF Fyn: Henrik Kalckar Hansen (HKH) vdr. Pkt. 2 via mobiltelefon,

Forstyrrelse: En dejlig tur i fugletårnet i Sortemosen, hvor de to lokale havørne sad på den sædvanlige rasteplads det store træ. Både Rød Glente samt Rørhøg lagde vejen forbi. En Hvid Vipstjert rastede kortvarigt i træet klods op ad fugletårnet på 2 m afstand! Viben gjorde også indtryk på den gul-blomstrede eng efter den havde jaget Rørhøgen ud på sikker afstand.

Mødet afsluttet med dejlig frokost hovedsagelig bestående af egne produkter og bagninger. Delikatesser som bekom udvalgets medlemmer særdeles godt!

Dagsorden:

1. Siden sidst.

NAN: Billedhugger+arkitekt har spurgt om hjælp til redekasser ude på Frederikssøen i Svendborg By/Havn. NAN foreslog stærekasser og gråspurveækkehuse, samt mursejlerkasser, da disse tre arter er i tilbagegang. Der er nu kommet 11 stærehøjhuse, 20 spurvekasser samt 20 mursejlerkasser, der skal opsættes på havnebygninger. Bliver "afsløret" i forbindelse med "Geo-park"-dagens morgenmøde. Vi skal have mest mulig natur "smuglet" ind i Geo-parken.

NAN er som DOF's kommunerepræsentant kontaktet omkring naturlegepladsen i Svendborg-kommune, som skal have en opgradering. NAN har sagt ja til at medvirke.

LBL følge op på kystundersøgelsen, Storeholm, Helnæs Made og Flyvesandet for Naturstyrelsen, der gerne vil have fokus på at forbedre forholdene, især for at begrænse forekomsten af ræve. Lene Parkø tæller på Flyvesandet, Helnæs Made tælles af Willy Schrøder Andersen og Erik Busk, Storeholm tælles af NAN, LBL og Jacob Sterup. Optællingen sker for de næste 3 år.

- 2. Odense Fjord.** Kurt Due har i mail den 18. marts kontaktet naturpolitisk udvalg om Odense Havns udvidelsesplaner og ønsker endnu engang en drøftelse af vores handlingsmuligheder. Se de 3 vedhæftede filer i mailen. Måske er der nye muligheder for påvirkningsmuligheder? Se fx: <https://www.dr.dk/nyheder/seneste/kerteminde-saetter-arbejde-med-udvidelse-af-odense-havn-paa-pause> og <https://www.dr.dk/nyheder/indland/planlaegning-af-havneudvidelser-indstillet-paa-ubestemt-tid-munkebo-skal-stadig>
Opdatering på Odense Fjord-samarbejdet.
MRP har til Kertemindes Grønt Råd samlet diverse links til artikler der har været om fjorden (vedhæftet). Disse peger mildt sagt i alle retninger: MRP laver en hurtig gennemgang Hvad kan vi i øvrigt stille op? (MRP, KDJ og alle)
KDJ: oplyser, at det pågældende område er hovedområde for Toppet Skallesluger, Ederfugl på Esbeckholmene. KDJ deltager i reservatudvalget for DN. Der har været afholdt to møder, hvor fra der ikke foreligger referat.

KDJ synes at det hælder mod, at uanset antal af fugle, så får vi den havneudvidelse, men vi skal have den gjort så lille som muligt, tillige med at erstatningen skal være så stor som mulig. Fjernelse af diger ved Dræbyfed og Ølundgård, for at få nogle fjorde igen. Fjordmarken, Lumby Strand, Dræby Fed kan være gode muligheder for vådområder bag digerne. Øerne i Bregørbugten skal gøres bedre. I Oplandsgruppe og Odense Fjordgruppe Tales kun om vandkvalitet, der blev på det seneste møde udstedt mundkurv, således at man ikke måtte tale om havneudvidelsen.

Kystdirektoratet har besluttet, at der skulle laves et område 20 ha og 4 øer. På landområde skal der leveres nye §3 områder x 2 af det tabte areal.

MRP synes der er lidt zik-zak kurs i de modtagne udmeldinger.

KDJ: korrekt, men det er fordi, der er forskellige interesser. At uddige og oversvømme giver lavvandede områder, og efterlades der så stykker af diget, vil der så være fugleøer. Kender Od.Havn til DOFFyns forslag til compensationer?

NAN: Har Kertemindes kommunens borgmester skudt det lidt til hjørne? Det er vigtigt at vores papirer kommer ind så centralt som muligt.

MRP: Som situationen er lige nu politisk, så har Kerteminde Kommune sat hælene i nu, og det giver tid til at arbejde med tingene.

HMØ: Lad DN stå for det politiske og DOF Fyn for det fuglemæssige.

KDJ forslår at der udsendes en pressemeddelelse, hvor HMØ og Henrik Kalckar står som presseansvarlige. Det er vigtigt at så mange som muligt hører vores forslag, inden der træffes beslutninger.

NAN: Der bør laves et styk holdningspapir, der sendes ud til de politiske og myndigheds-mæssige parter, således at de kender konsekvenserne, før de tager beslutninger, og således at menigmand også kan nå at få en holdning til tingene.

HMØ: Havnen har tidligere erkendt at sedimentspillet er et stort problem. KDJ: tilbyder at MRP og KDJ udfærdiger et udkast til det foreslåede "Holdningspapir", Samt en pressemeddelelse og en ajourføring af udpegningsgrundlaget. Når endelig godkendelse foreligger, sendes materialet til de ovennævnte personer/myndigheder, og efterfølgende sendes ti pressen.

KDJ takker MRP for det store arbejde, der endte med, at Kerteminde Kommune nu har "parkeret" deres behandling af sagen omkring udvidelse af Havnen, Dræby Fed og uddybning af sejlrenden, indtil nødvendige og eksakte svar på natur-konsekvenser foreligger.

HMØ forklarer omkring sit (for DN) udarbejdede forslag til alternative udvidelse af Odense Havn. HMØ mener det er bedre for DOF, at det er DN, som har musklerne og kontakterne, der fremfører forslaget. Så kan DOF altid tilslutte sig og synes godt om forslaget.

- 3. Siø.** En medlemshenvendelse beder os endnu engang se på situationen på Siø. De våde enge/marker kan hurtigt blive afløst af markarbejde, og hvad sker der så? HMØ har et input: Der er en ny ordning til kompensation for permanent udtagning af landbrugsjord. Der ydes tilskud på 82.500 kr./ha ved at omlægge til permanent græsning, se link nedenfor til Landbrugsstyrelsen. På Siø kan der spares ny dræning af det sydlige område og stormflodssikring med nye diger, som blev overskyldt og gennembrudt under stormfloden d. 20. oktober. https://lbtst.dk/nyheder/nyhed/nyhed/ny-tilskudsordning-giver-tilskud-til-at-udtage-landbrugsarealer-til-gavn-for-miljoe-natur-og-lima?fbclid=IwAR161MboCfJxO7aAJKfgGN0whk2ecGKO3VbCbWl62cpaW8aa2EYkhbYJ3X8_aem_Afsgv9asT4QYyD1Jtnyb6zL_uLoktm9i0rGC1Su6ABeltpLrDUsmJ-H6w7AoFvxyn4fuVAq-GKCICxbyKglwVCRZ (LBL, HMØ og NAN)

HMØ oplyser at ejeren gerne vil give det til naturen, hvis blot han får den nødvendige erstatning. Der er nu kommet en ny ordning, hvor landmænd kan få erstatning for permanent udtagning af vådområder til afgræsning. Hvis han vil dyrke jorden, skal der udføres ny dræning og reparation af ødelagte diger efter stormfloden. Det vil være en betydelig økonomisk byrde. Ejeren skal oplyses om de aktuelle tal for ynglefugle på området, da man ikke bevidst må ødelægge yngleområder.

NAN og HMØ udarbejder skrivelse til ejeren med kopi til Astrid Ejlersen Langelands Kommune, om vores forslag.

- 4. Better Birdlife projekt i Kerteminde:** Det drejer sig om de tre holme ved Vestermaden og Tornø, samt et græsningsprojekt ved udmundingen af Geels Å. Kommunen ønsker samlet en ekspertgruppe, som kan bistå med faglig viden. (MRP)
MRP: Kerteminde Kommune har spurgt om vi vil være med i noget samarbejde omkring natur ved Kærby Fed, Geelså og udløbet med øer. MRP og HMØ har meddelt Martin Søholm, Kerteminde Kommunes naturafdeling, at de gerne vil deltage.
- 5. En rapport fra Kystvandrådet** beskriver bl.a. en mulig genskabelse af strandenge ved Lumby inddæmmede strand (vedhæftet, se punkt 5 side 5). (MRP)
Er medtaget under pkt. 2.
- 6. De kommunale handleplaner for Natura-2000-planerne** er i høring. Leif har lavet et høringssvar for F 71 og 72 Det Sydfynske Øhav og i mail 11. april bedt om kommentarer. Fristen for indsendelse er 25. april. I bedes altså svare Leif inden da. På vores møde kan det skrives i referatet, at høringssvar er indsendt.
Orientering ved LBL der samtidig orienterede omkring baggrunden for at skrive indsigelsen.
- 7 EU Life Ring:** Dette projekt med et budget på omkring 100 mio kr. forventes færdigbehandlet her i foråret. Bliver det godkendt, vil det også være til gavn for vores fugle, da følgende arter er udpeget til at skulle have forbedret deres leveforhold: Klyde, Dværgterne, Havterne, Almindelig Ryle, Splitterne, Vibe og Rødben. (MRP)
MRP: Projektet ligger til godkendelse i EU på 100mill. Kr., og vil formentligt blive besluttet godkendt.
Konkret er det positivt, at ebbevejen Bogø-Mejlø skulle være med i puljen.
- 8. Natura-2000-planerne er indsendt**
Vådområder i Svendborg Kommune. Teknik- og Miljøudvalget har i marts behandlet en oversigt og status over vådområde-indsatsen. Det er temmelig nedslående. Citat fra referat fra mødet 7. marts 2024: "Det betyder, at Svendborg Kommune siden 2011 har arbejdet med at gennemføre en lang række vådområde- og lavbundsprojekter. Desværre med begrænset succes. I alt har Svendborg Kommune forundersøgt 11 projekter. Af disse er fire opgivet på grund af manglende omkostningseffektivitet eller tekniske årsager. De tilbageværende projekter er søgt realiseret, men har ringe fremdrift eller er opgivet på grund af lodsejersmodstand, tekniske årsager, manglende omkostningseffektivitet eller mulighed for at skaffe erstatningsjord. Ingen projekter er anlagt." (<https://www.svendborg.dk/dagsorden/teknik-og-miljoeuudvalget-07-03-2024>) jævnfør bilag 1 (Bilag 1. Oversigt over kvælstofprojekter i Svendborg).
Teknik- og Miljøudvalget tager blot orienteringen til efterretning. Kan vi gøre noget for at fremme processen? (LBL og NAN)

NAN: Angående Bøllemosen har der tilsyneladende ikke vist sig at være mulighed for opkøb af erstatningsområder. Siden 2010 har der ikke været vedtaget eller udført vådområde projekter i Svendborg Kommune.

Andre mindre områder er ej heller blevet udført. Kan vi gøre noget for at fremme projekterne?

LBL har også kigget på projekterne, men kommunen har blot sagt "taget til efterretning".

LBL: Lavbundsjerne. Kan vi gøre noget mere på det område?

KDJ: Foreslår at DOF lavede en "Jordbank", så der var noget at bytte med.

NAN: retter efter ferien endnu engang en henvendelse til kommunen.

- 9. Lille Bælt Syd Vindmøllepark, Als-Fyn-broen** og afledte trafik anlæg. BLR ønsker en drøftelse om vores holdning og reaktioner. (BLR)

10. Eventuelt herunder fastsættelse af næste møde

MRP er inviteret til Syberglund, hvor han skal fortælle om et projekt, der skulle medvirke til at få mere vand på engene. Projektet er udarbejdet af HMØ, der orienterede om projektets omfang.

HMØ Tryggelev Nor på Langeland. Reparation efter stormflod. Der bygges forstærkning på diget så kvæget bedre kan vandre omkring. Samtidig bliver der også udført rørunderføringer i dæmningen, således at udløb via Salmenor bliver reableret.

Næste møde: 1.august kl. 9 hos HMØ med holmgang forinden, hvis vejret tillader det.

REF/BLR